

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v říjnu a listopadu 2009

ŘÍJEN

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v říjnu 2009 meziměsíčně vyšší o 1,0 %.

Průmyslová produkce klesla meziročně o 7,2 %.

Průmyslová produkce v říjnu 2009 meziročně klesla o 7,2 %. Po očištění od vlivu počtu pracovních dnů průmyslová produkce klesla o 4,9 %. Říjen 2009 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 1 pracovní den méně. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byla průmyslová produkce meziměsíčně vyšší o 1,0 %. K meziročnímu poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba strojů a zařízení (příspěvek -2,4 procentního bodu, pokles odvětví o 25,5 %), výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -1,6 p.b., pokles o 17,4 %) a výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (příspěvek -1,3 p.b., pokles o 19,7 %). Průmyslová produkce rostla v odvětvích výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek +1,8 p.b., růst o 12,4 %), výroba potravinářských výrobků (příspěvek +0,2 p.b., růst o 5,0 %) a těžba a úprava černého a hnědého uhlí (příspěvek +0,2 p.b., růst o 5,3 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách se meziročně snížily o 11,4 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se snížily v běžných cenách o 8,2 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků činil 48,4 %.

Hodnota **nových zakázek** ve vybraných odvětvích meziročně klesla o 11,2 %, z toho zakázek ze zahraničí o 5,1 %. K meziročnímu poklesu nových zakázek celkem nejvíce přispěla odvětví výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -5,6 procentního bodu, pokles o 32,8 %), výroba strojů a zařízení (příspěvek -3,7 p.b., pokles o 29,0 %) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (příspěvek -3,3 p.b., pokles o 36,6 %). Nové zakázky rostly v odvětvích výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek +4,2 p.b., růst o 16,8 %) a výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (příspěvek +0,2 p.b., růst o 18,5 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v říjnu 2009 meziročně snížil o 12,1 %. **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců v říjnu 2009 meziročně vzrostla o 3,4 % a činila 24 265 Kč.

Stavebnictví

Stavební produkce sezónně očištěná byla v říjnu 2009 meziměsíčně nižší o 3,0 %.

Stavební produkce vzrostla meziročně o 0,1 %.

Stavební produkce v říjnu 2009 meziročně vzrostla ve stálých cenách o 0,1 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů vzrostla o 1,4 %. Říjen 2009 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 1 pracovní den méně. Stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v říjnu meziměsíčně nižší o 3,0 %. Pokračoval pokles produkce v pozemním stavitelství (příspěvek -4,7 p.b., pokles o 7,0 %) a růst produkce inženýrského stavitelství (příspěvek +4,8 p.b., růst o 14,7 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v říjnu 2009 meziročně snížil o 0,5 %. **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců meziročně vzrostla o 0,1 % a činila 27 150 Kč.

***

Počínaje lednem 2009 jsou výsledky za průmysl a stavebnictví zpracovávány a publikovány podle nové klasifikace CZ-NACE. Vyčerpávající informace o zavedení této klasifikace včetně převodníků jsou k dispozici na

[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_\(cz_nace\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_(cz_nace)).

V této souvislosti došlo k přepočtu časových řad základních ukazatelů. Podrobnější informace a přepočtené časové řady za období 2000–2008 jsou k dispozici v části metodika, resp. časové řady pod následujícími odkazy:

Průmysl: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pru_cr

Stavebnictví: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/stavebnictvi_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sta_cr

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby vzrostly v říjnu v maloobchodě včetně motoristického segmentu meziměsíčně reálně o 1,1 % a meziročně klesly o 3,1 %. K meziročnímu poklesu tržeb bez očištění o 4,7 % přispěl částečně i o jeden den nižší počet pracovních dní letos než loni.

Po očištění o sezónní vlivy, kalendářní a pracovní dny se tržby v maloobchodě včetně motoristického segmentu v říjnu zvýšily **meziměsíčně** reálně o 1,1 % a **meziročně se** snížily o 3,1 % (po očištění pouze o pracovní dny o 3,0 %). **Sezónně neočištěné** tržby klesly ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku částečně i vlivem o jeden den nižšího počtu pracovních dní o 4,7 %. Na snížení se nejvíc podílely prodej a opravy motorových vozidel a prodej nepotravinářského zboží, naopak ke zmírnění poklesu přispěl prodej zboží s převahou potravin v nesespecializovaných prodejnách.

Sezónně očištěné tržby za prodej a opravy motorových vozidel (CZ-NACE 45) vzrostly meziměsíčně reálně o 1,7 % a meziročně klesly o 6,8 %. Neočištěné tržby se snížily meziročně o 9,4 %, v tom za prodej motorových vozidel o 9,0 % a za opravy o 11,6 %.

V maloobchodě včetně prodeje pohonných hmot (CZ-NACE 47) se sezónně očištěné tržby zvýšily meziměsíčně reálně o 0,9 % a meziročně klesly o 1,6 %. Sezónně neočištěné tržby se snížily meziročně o 2,8 %, z toho za nepotravinářské zboží klesly o 5,1 %, naopak za potraviny vzrostly o 1,3 %.

Ze sledovaných sortimentů měl největší vliv na celkový pokles prodej výrobků pro domácnost ve specializovaných prodejnách (snížení tržeb o 11,5 %), prodej pohonných hmot (o 3,9 %) a počítačového a komunikačního zařízení (o 9,9 %). Nejrychleji sice rostly tržby za prodej oděvů a obuvi (o 11,1 %), ale na zmírnění poklesu se nejvíc podílel prodej v nesespecializovaných prodejnách s převahou potravin, kam patří i velké obchodní řetězce (růst o 2,4 %).

cenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 96,0 %. Nejvíce klesly ceny pohonných hmot (o 12,2 %), počítačových a komunikačních zařízení (o 8,1 %), použitého zboží (o 6,2 %) a zboží v nesespecializovaných prodejnách s převahou potravin (o 4,3 %). Naopak vzrostly ceny např. za léky a zdravotnické potřeby (o 2,8 %).

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů klesl v říjnu meziročně v běžných cenách vývoz o 11,2 % a dovoz o 21,1 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 17,5 mld. Kč, což znamená meziroční zlepšení o 22,7 mld. Kč. Výsledky ovlivnil hlavně o 10,0 mld. Kč menší deficit obchodu s minerálními palivy a o 5,2 mld. Kč vyšší přebytek obchodu se stroji a dopravními prostředky.

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění vývoz zvýšil o 0,2 %, zatímco dovoz klesl o 2,8 %. Trendová složka vývozu zůstala na úrovni předchozího měsíce, trend dovozu ukazuje na pokles o 1,2 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 11,2 % (24,5 mld. Kč) a dovoz o 21,1 % (47,2 mld. Kč). Obrát zahraničního obchodu 370,7 mld. Kč dosáhl zatím nejvyšší letošní měsíční hodnoty, která byla ale ve srovnání s loňským říjnem o 71,7 mld. Kč nižší. Vlivem oslabení koruny vůči euru a posílení k dolaru klesl zahraniční obchod výrazněji v přepočtu na eura (vývoz o 14,8 %, dovoz o 24,3 %) než na dolary (vývoz o 5,4 %, dovoz o 15,9 %). Letošní říjen měl o jeden pracovní den méně než říjen 2008.

Obchodní bilance skončila přebytkem 17,5 mld. Kč, což představuje proti říjnu 2008 (schodek 5,2 mld. Kč) zlepšení o 22,7 mld. Kč a největší meziroční změnu salda v historii České republiky. Říjnová bilance byla až do roku 2004 v záporných číslech, v letech 2005 až 2007 byla kladná. Na zlepšení přebytku se podílely všechny zbožové třídy, nejvýrazněji však minerální paliva (zmenšení deficitu o 10,0 mld. Kč) a stroje dopravní prostředky (růst aktiva o 5,2 mld. Kč). Kladné saldo se dále zvýšilo v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 2,2 mld. Kč a polotovary a materiály o 0,8 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva zaznamenal zlepšení obchod se surovinami (o 1,9 mld. Kč) a nápoji a tabákem (o 0,2 mld. Kč), deficit v obchodě s potravinami a živými zvířaty

se snížil o 0,2 mld. Kč.

Vývoz strojů a dopravních prostředků celkově klesl o 11,3 % (13,1 mld. Kč). K největšímu poklesu došlo u výpočetní techniky a zařízení pro telekomunikaci (shodně o 4,4 mld. Kč). Růst vývozu zaznamenaly pouze silniční vozidla (o 4,5 mld. Kč). Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků se snížil o 19,8 % (18,3 mld. Kč). Klesl především dovoz zařízení pro telekomunikaci o 5,0 mld. Kč, výpočetní techniky o 3,6 mld. Kč a strojních zařízení pro určitá odvětví průmyslu o 2,8 mld. Kč. Na zlepšení bilance strojů a dopravních prostředků měl největší vliv růst přebytku v obchodě se silničními vozidly o 6,4 mld. Kč. Ke snížení dovozu minerálních paliv o 38,2 % (9,5 mld. Kč) došlo hlavně vlivem poklesu dovozu ropy (hodnotově o 52,2 %, naturálně o 25,1 %). Dovoz zemního plynu byl v hodnotovém vyjádření o 44,4 % nižší, naturálně vzrostl o 5,6 %.

Se státy EU vykázala bilance aktivum 49,1 mld. Kč (meziročně o 6,0 mld. Kč vyšší), s nečlenskými státy EU bylo saldo pasivní 31,6 mld. Kč (deficit se meziročně zlepšil o 16,7 mld. Kč). Schodek se snížil v obchodě s Čínou o 5,8 mld. Kč, Ruskem o 4,5 mld. Kč, Japonskem o 3,2 mld. Kč a Norskem o 2,1 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 4,1 mld. Kč, Nizozemskem o 1,5 mld. Kč a Španělskem o 1,0 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Polskem o 1,8 mld. Kč, Rumunskem o 1,2 mld. Kč a Slovenskem o 0,1 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** v porovnání s předchozími dvanácti měsíci klesl vývoz o 16,5 % a dovoz o 18,7 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 125,7 mld. Kč, který byl o 38,5 mld. Kč vyšší. Dlouhodobě příznivý vliv na saldo měl pokles schodku v obchodě s minerálními palivy o 47,4 mld. Kč, chemickými výrobky o 14,1 mld. Kč a růst přebytku v obchodě s polotovary a materiály o 17,6 mld. Kč, surovinami o 5,9 mld. Kč, nápoji a tabákem o 0,9 mld. Kč. Záporný vliv na bilanci mělo hlavně snižování aktiva v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 36,4 mld. Kč, průmyslovým spotřebním zbožím o 7,6 mld. Kč a růst deficitu v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 2,1 mld. Kč a živočišnými a rostlinnými oleji a tuky o 1,5 mld. Kč.

Kladné saldo se státy EU se snížilo o 20,0 mld. Kč, se státy mimo EU byl schodek menší o 58,5 mld. Kč. Přebytek se zvýšil v obchodě s Německem o 52,2 mld. Kč, schodek klesl v obchodě s Ruskem o 21,6 mld. Kč, Japonskem o 17,6 mld. Kč, Čínou o 17,4 mld. Kč a Ázerbájdžánem o 11,5 mld. Kč. Aktivum se naopak snížilo v obchodě s Polskem o 16,8 mld. Kč, Rumunskem o 12,0 mld. Kč, Belgií o 7,9 mld. Kč, Švédskem o 7,6 mld. Kč, Itálií a Slovenskem (shodně o 5,6 mld. Kč). Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Norskem o 8,7 mld. Kč.

V **lednu až říjnu** klesl vývoz o 16,8 % a dovoz o 20,3 %. Obchodní bilance vykázala přebytek 135,8 mld. Kč, který byl meziročně o 58,4 mld. Kč větší.

***

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání i přijetí od 98,4 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat. Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nesplnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty.

Údaje za jednotlivé měsíce roku 2008 jsou definitivní podle uzávěrky k 28. 8. 2009 a údaje za leden až září 2009 jsou zpřesněné podle uzávěrky k 30. 11. 2009.

Údaje za říjen 2009 jsou předběžné podle uzávěrky k 30. 11. 2009 a budou aktualizovány v březnu 2010 spolu s daty za jednotlivé měsíce roku 2009.

LISTOPAD

Spotřebitelské ceny

Celková hladina spotřebitelských cen vzrostla v listopadu proti říjnu o 0,2 %, což je první meziměsíční růst spotřebitelských cen od března 2009. Tento růst způsobilo zvýšení cen zejména v oddílech potraviny a nealkoholické nápoje a doprava. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v listopadu o 0,5 % (po jejich poklesu o 0,2 % v říjnu).

Meziměsíční růst spotřebitelských cen o 0,2 % ovlivnilo především zvýšení cen pohonných hmot, které po dvoutměsíčním poklesu vzrostly o 3,7 %. Obrat nastal také ve vývoji cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, kde ceny po devíti měsících poklesu vzrostly o 0,5 %. Růst cen potravin ovlivnilo zejména zvýšení cen ovoce o 4,8 % a zeleniny vč. brambor o 1,4 %. Vyšší byly i

ceny vajec o 6,5 %, mléka o 2,1 %, jogurtů o 1,6 %, másla o 2,8 %, cukru o 2,3 %. V odívání se zvýšily ceny oděvů o 1,2 % zejména v důsledku vyšších cen nových zimních modelů.

Opačný vliv na vývoj cenové hladiny měl pokles cen v oddíle rekreace a kultura, který byl důsledkem snížení cen dovolených s komplexními službami o 3,5 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,4 %, zatímco ceny služeb klesly o 0,2 %.

Vývoj spotřebitelských cen v listopadu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	0,5	Zdraví	1,8	-0,1
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	0,2	Doprava	11,4	0,9
Odívání a obuv	5,2	1,0	Pošty a telekomunikace	3,9	-0,2
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	0,0	Rekreace a kultura	9,9	-0,5
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	0,1	Vzdělávání	0,6	0,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,0
			Ostatní zboží a služby	6,3	0,1

V meziročním srovnání vzrostly spotřebitelské ceny v listopadu 2009 o 0,5 % (po jejich poklesu v říjnu o 0,2 %). Tuto změnu ovlivnil zejména vývoj cen v dopravě, kde ceny pohonných hmot po třinácti měsících meziročního poklesu přešly v listopadu v růst o 4,2 %. Důvodem byl opačný meziměsíční vývoj cen pohonných hmot v listopadu 2009 a listopadu 2008.

Na růst cenové hladiny i nadále nejvíce působily ceny v oddíle bydlení, kde vzrostly ceny elektřiny o 11,5 %, tepla a teplé vody o 5,5 %, vodného o 9,2 % a stočného o 9,0 %. Čisté nájemné vzrostlo o 19,4 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 27,5 % a v bytech s tržním nájemným o 5,0 %. Naopak ceny zemního plynu byly nižší o 11,6 %. Zmírňování meziročního růstu cen pokračovalo v oddíle alkoholické nápoje a tabák v důsledku zpomalení růstu tabákových výrobků na 3,6 % (ze 4,2 % v říjnu) a alkoholických nápojů na 0,7 % (z 1,3 % v říjnu). Stravovací služby vzrostly o 1,5 % a ubytovací služby o 2,2 %. V oddíle ostatní zboží a služby se zvýšily ceny sociálních služeb o 4,6 % a pojištění o 4,3 %.

Největší vliv na snižování cenové hladiny měly ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, které zůstaly již dvanáctý měsíc meziročně nižší, avšak jejich pokles se v listopadu zmínil. Ceny chleba klesly o 16,6 %, běžného pečiva o 31,3 %, mouky o 29,2 %, mléka o 13,6 %, jedlých olejů o 12,7 %. V odívání se snížily ceny oděvů o 3,5 % a obuvi o 0,8 %. V oddíle rekreace a kultura pokračoval pokles cen audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat (o 8,8 %). Ceny mobilních telefonů klesly o 12,1 % a ceny telefonických a telefaxových služeb o 3,9 % vlivem slev mobilních operátorů.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,8 %, ceny služeb byly vyšší o 2,7 %. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení hypotetického nájemného byl meziročně 100,5 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v listopadu 1,3 %, což je o 0,3 procentního bodu méně než v říjnu 2009.

Výrobní ceny

Meziměsíčně klesly ceny zemědělských výrobců o 0,2 %, a ceny tržních služeb o 0,1 %. Ceny průmyslových výrobců se zvýšily o 0,4 %, ceny stavebních prací se nezměnily.

Meziročně byly nižší ceny zemědělských výrobců o 16,0 % a průmyslových výrobců o 2,4 %. Ceny stavebních prací byly vyšší o 0,2 % a tržních služeb o 0,9 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** klesly v úhrnu o 0,2 %. Ceny v rostlinné výrobě se snížily o 0,3 %, shodně klesly ceny brambor a ovoce o 4,3 %. Ceny zeleniny se snížily o 2,2 % a obilovin o 0,6 %. Vzrostly ceny olejnin, a to o 1,8 %. Ceny v živočišné výrobě klesly o 0,2 %. Snížily se ceny prasat o 6,3 %, drůbeže o 0,3 % a skotu o 0,2 %. Naopak vzrostly ceny vajec o 8,7 % a

mléka o 2,7 %.

Ceny **průmyslových výrobců** se zvýšily o 0,4 % (v říjnu klesly o 0,2 %). Stouply zejména ceny koksárenských a rafinovaných ropných produktů o 6,0 %, nerostných surovin o 1,0 %, chemických látek a výrobků o 0,6 % a obecných kovů a kovodělných výrobků o 0,2 %. Naopak klesly hlavně ceny v odvětví potravinářských výrobků o 0,2 %.

Ceny **stavebních prací** se nezměnily, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly o 0,1 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** se snížily o 0,1 %. Shodně klesly ceny za reklamní služby a průzkum trhu a za architektonické a inženýrské služby o 0,1 %, dále také shodně ceny v nákladní dopravě a za právní a účetnické služby o 0,2 %. Největší pokles zaznamenaly ceny za finanční služby, a to o 0,4 %.

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly nižší o 16,0 % (v říjnu o 19,3 %). Ceny v rostlinné výrobě klesly o 20,9 % zejména v důsledku nižších cen olejnin o 28,3 % a obilovin o 23,8 %. Dále byly nižší ceny ovoce o 13,8 % a brambor o 2,5 %. Ceny zeleniny byly po čtyřech měsících poklesu vyšší o 0,9 %. V živočišné výrobě byly ceny nižší o 10,8 %. Klesly ceny mléka o 18,0 %, prasat o 11,0 % a drůbeže o 4,2 %. Ceny vajec byly vyšší o 7,9 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 2,4 % (v říjnu o 4,6 %). Největší vliv na pokles celkového indexu mělo snížení cen obecných kovů a kovodělných výrobků o 16,5 % (v říjnu o 18,6 %), potravinářských výrobků o 4,8 % (v říjnu o 5,4 %). Ceny koksárenských a rafinovaných ropných produktů se snížily pouze o 1,0 % (v říjnu ještě o 23,9 %). Vzrostly především ceny elektřiny, plynu a páry o 10,5 % a vody, její úpravy a rozvodu o 6,9 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin meziročně nejvíce klesly ceny meziproductů o 8,4 %, nejvíce stouply ceny energie o 5,9 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 0,2 % (v říjnu o 0,3 %). Tento meziroční růst je nejmenší za celou dobu sledování od roku 1995. Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví byly nižší o 4,7 % (v říjnu o 5,8 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 0,9 % (stejně jako v říjnu). Vzrostly především ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 9,0 %, za služby v oblasti zaměstnání o 6,0 % a za programování a poradenství o 5,7 %. Na druhé straně klesly ceny za telekomunikační služby o 2,7 % a ceny nákladní dopravy o 7,3 %.

Nezaměstnanost

Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla v listopadu 2009 8,6 %.

K 30. listopadu 2009 bylo **bez práce 508 909 lidí**. To je o 10 149 osob více než ke konci letošního října, meziročně nezaměstnaných přibýlo 188 610. Vyplývá to z údajů úřadů práce. **Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla 8,6 %**. Byla tak o 0,1 p.b. vyšší než v říjnu 2009, meziročně vzrostla o 3,3 p.b.

U mužů míra nezaměstnanosti ke konci listopadu vzrostla o 0,2 p.b. na 7,6 %, u žen pak o 0,1 p.b. na 10 %. V absolutních číslech **bez práce bylo 252 238 žen** (49,6 % z celkového počtu nezaměstnaných) a **66 024 osob se zdravotním postižením** (13,0 %).

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla ke 30. listopadu 2009 v okresech Most (15,9 %), Děčín (14,2 %), Bruntál (14,2 %), Hodonín (14,1 %), Karviná (14,0 %) a Jeseník (13,7 %).

Nejnižší míra nezaměstnanosti byla ke 30. listopadu 2009 v okresech Praha-východ (3,3 %), Praha (3,5 %) a Praha-západ (3,9 %).

Podporu v nezaměstnanosti poskytovaly v listopadu 2009 úřady práce **179 579 uchazečům o zaměstnání**, tedy **35,3 % osob** vedených v evidenci. V říjnu 2009 podporu v nezaměstnanosti dostávalo 34,9 % uchazečů o zaměstnání, v listopadu 2008 to bylo 35,8 %.

K 30. listopadu 2009 **úřady práce evidovaly celkem 32 924 volných pracovních míst**. **Na jedno volné pracovní místo nyní připadá v průměru 15,5 uchazeče**, z toho nejvíce v okresech Děčín (71,9), Teplice (64,4), Jihlava (58,3), Karviná (56,1) a Bruntál (48,9).

K 30. listopadu 2009 **úřady práce evidovaly celkem 1 876 volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**.

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2009 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 475/2008 Sb., ze dne 10. prosince 2008, který stanovil příjmy ve výši 1 114,0 mld. Kč, výdaje ve výši 1 152,1 mld. Kč a schodek ve výši 38,1 mld. Kč. V rozpočtu po změnách k 30. 9. 2009 došlo ke zvýšení celkových příjmů na 1 128,7 mld. Kč, celkových výdajů na 1 167,3 mld. Kč a rozpočtového salda na 38,6 mld. Kč. Zvýšení rozpočtu výdajů a tím i schodku o 0,5 mld. Kč se týká financování povodní (na základě zákonného zmocnění ministra financí). Další navyšování rozpočtu příjmů a výdajů bylo souvztažné (o 14,7 mld. Kč) a vycházelo z usnesení vlády č. 122/2009 a č. 1626/2008 a dále ze zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly **ke konci listopadu 2009 celkové příjmy státního rozpočtu 873,4 mld. Kč, celkové výdaje 1042,8 mld. Kč a schodek hospodaření 169,4 mld. Kč** (v listopadu 2008 vykázán schodek 6,5 mld. Kč).

Celkové příjmy dosáhly výše 873,4 mld. Kč a představují 77,4 % rozpočtu po změnách (v listopadu 2008 plněny na 90,2 %) a byly tak proti listopadu 2008 nižší o 73,6 mld. Kč, tj. o 7,8 %. Na meziročním poklesu se podílely především příjmy z daní a poplatků (pokles o 53,3 mld. Kč) a příjmy z pojistného na sociálním zabezpečení (pokles o 33,6 mld. Kč).

Celkové výdaje v objemu 1 042,8 mld. Kč čerpané ke konci listopadu 2009 představují 89,3 % rozpočtu (v listopadu 2008 to bylo 85,0 %), což znamená meziroční růst o 89,3 mld. Kč, tj. o 9,4 %. Proti skutečnosti roku 2008 předpokládá letošní rozpočet po změnách nárůst o 7,7 %.

Celkové saldo hospodaření ke konci listopadu 2009 dosáhlo 169,4 mld. Kč a je to proti stejnému období roku 2008 výsledek horší o 162,9 mld. Kč. Proti schodku danému rozpočtem po změnách (k 30.9.2009) je současný stav horší o 130,8 mld. Kč. Vykázaný schodek je stejně jako v minulých měsících nejhorším výsledkem hospodaření státního rozpočtu za leden až listopad od roku 1993.

Hospodaření rozpočtu v samotném listopadu skončilo schodkem 31,3 mld. Kč (v listopadu 2008 to byl schodek 17,5 mld. Kč), když příjmy činily 63,6 mld. Kč (v listopadu 2008 to bylo 66,5 mld. Kč) a výdaje byly čerpány ve výši 94,9 mld. Kč (v listopadu 2008 to bylo 84,0 mld. Kč).

Konjunkturální průzkum

Důvěra v domácí ekonomiku se v listopadu zvýšila. Souhrnný indikátor důvěry (indikátor ekonomického sentimentu) se meziměsíčně zlepšil o 3,1 bodu, a to vlivem zvýšení důvěry spotřebitelů i podnikatelů. Mezi podnikateli důvěra meziměsíčně vzrostla v průmyslu, obchodě i ve vybraných službách. Ve srovnání s listopadem 2008 je souhrnný indikátor důvěry o 4,7 bodu nižší (v říjnu to bylo meziročně o 12,9 bodu).

Indikátor důvěry podnikatelů se v listopadu oproti říjnu zvýšil o 2,3 bodu. Mezi podnikateli se důvěra zvýšila v průmyslu, v obchodě i ve službách, naopak ve stavebnictví se meziměsíčně snížila. Důvěra podnikatelů je v meziročním srovnání nižší o 7,3 bodu (v říjnu byla meziročně nižší o 16,2 bodu).

V **průmyslu** se v listopadu hodnocení současné celkové ekonomické situace oproti říjnu zlepšilo. Hodnocení celkové i zahraniční poptávky se zlepšilo také. Zásoby se podle mínění respondentů zvýšily. Pro příští tři měsíce se oproti říjnu zlepšila očekávání respondentů ohledně vývoje výrobní činnosti i zaměstnanosti. Také očekávání vývoje celkové ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou vyšší než v říjnu. Celkově se důvěra v průmyslu v listopadu meziměsíčně zvýšila o 1,6 bodu a je stejná jako před rokem.

Ze šetření o **investiční činnosti** vyplývá, že v roce 2009 by se měly investice ve zpracovatelském průmyslu snížit o více než pětinu ve srovnání s rokem 2008. Mírný meziroční pokles investic čekají respondenti i pro rok 2010 (zhruba o 3 %). Investice se budou týkat převážně obnovy výrobních zařízení, méně pak rozšíření výrobních kapacit a pořízení nových technologií.

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v listopadu oproti minulému měsíci snížilo. Hodnocení celkové poptávky se nezměnilo. Pro příští tři měsíce respondenti předpokládají ve srovnání s říjnem udržení vývoje stavební činnosti a pokles zaměstnanosti. Respondenti odhadují vyšší zajištění práce zakázkami než v říjnu (na 8,7 měsíce dopředu). Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou nižší než v říjnu, pro období příštích šesti měsíců jsou vyšší. Celkově se důvěra ve stavebnictví meziměsíčně snížila o 1,5 bodu a je o 35 bodů nižší než před rokem.

V odvětví **obchodu** se v listopadu ve srovnání s říjnem zlepšilo hodnocení současné ekonomické situace. Zásoby se podle mínění respondentů v listopadu mírně zvýšily. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou vyšší než v říjnu. Celkově se důvěra v obchodě v listopadu oproti říjnu zvýšila o 3,7 bodu, ale v meziročním srovnání je o 13,6 bodu nižší než v listopadu 2008 (v říjnu to bylo meziročně o 20,7 bodu).

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v listopadu ve srovnání s říjnem zlepšilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se zlepšilo také, stejně jako její očekávání pro příští tři měsíce. Očekávání celkové ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou téměř stejná jako v říjnu, pro období příštích šesti měsíců jsou vyšší. Celkově se důvěra ve vybraných odvětvích služeb oproti minulému měsíci zvýšila o 3,7 bodu a je o 11,3 bodu nižší než před rokem.

Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci zvýšil o 6,3 bodu, ve srovnání s nízkými hodnotami roku 2008 je o 5,5 bodu vyšší. Ze šetření mezi spotřebiteli v listopadu vyplynulo, že pro příštích dvanáct měsíců očekávají zlepšení celkové ekonomické situace i své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se v listopadu oproti minulému měsíci snížil. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se nezměnil.

* * *

*Od ledna 2009 je **saldo indikátoru spotřebitelské důvěry sezónně očišťováno**. Časové řady spotřebitelského a souhrnného indikátoru důvěry jsou zpětně přepočítány a údaje jsou srovnatelné.*

*Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.*

*Od ledna 2006 je **vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém**: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20% váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.*

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.